

PORADNIK APLIKANTKI ADWOKACKIEJ

Jak zdać egzamin wstępny na aplikację

AUTOR:

Aleksandra Rejmak

PROJEKT UKŁADU TYPOGRAFICZNEGO:

Martyna Bargiel | www.martynabargiel.pl; Adam Niezbecki

SKŁAD I ŁAMANIE:

Adam Niezbecki

OKŁADKA:

Bielsko-Biała 2021

ISBN 978-83-66720-27-5

Wydawnictwo OD.NOWA®

43-300 Bielsko-Biała

ul. Mieszka I 38

tel. 33 822 90 90

33 822 97 97

e-mail: zamowienia@wydawnictwo-odnowa.pl

strona: www.wydawnictwo-odnowa.pl

Spis treści

I. Wstęp	5
II. Podstawowe informacje o aplikacji	6
III. Mity i fakty o aplikacji	17
IV. Jak wygląda egzamin wstępny na aplikację adwokacką i radcowską?	25
V. Jak uczyć się do egzaminu wstępnego?	42
VI. Jak rozplanować naukę?	51
VII. Jak napisać egzamin?	59
VIII. Moje złote rady na krótko przed egzaminem	64
IX. Zakończenie	65

I. Wstęp

Jestem aplikantką adwokacką. Odkąd zaczęłam studia prawnicze wiedziałam, że mogę pójść na aplikację, ale niestety nie dowiedziałam się w ich trakcie zbyt wiele na ten temat. Będąc już na piątym roku wciąż wiedziałam tylko, że mam taką możliwość, i że można wybrać aplikację adwokacką, radcowską, notarialną, komorniczą i sędziowską. Ale czym one się różnią? Jak mam zdać egzamin wstępny? Jak on wygląda? Co zrobić, żeby się dostać? O wszystkim właściwie musiałam dowiedzieć się sama. Wieki zajęło mi przejrzanie Internetu w poszukiwaniu haseł: „jak przygotować się do egzaminu wstępnego”, „jak dostać się na aplikację” oraz „jak się uczyć”. Zniechęcał mnie jednak sposób pozyskiwania informacji, ich ilość (setki niespójnych rad) oraz brak konkretów. Wymieniałam się informacjami z koleżankami, dołączałam do grup na Facebooku i innych portalach społecznościowych zrzeszających osoby przygotowujące się do egzaminu wstępnego. Próbowałam śledzić i obserwować profile starszych kolegów i koleżanek, by dowiedzieć się więcej. Poświęciłam na to ogrom czasu, który powinnam wykorzystać na naukę. I właśnie dlatego narodził się pomysł, żeby całą zdobytą przeze mnie wiedzę przekazać Wam w formie poradnika. Jestem aplikantką adwokacką, więc skupiam się głównie na aplikacjach korporacyjnych, czyli adwokackiej i radcowskiej. W poradniku jednak jest bardzo dużo informacji natury ogólnej (jak się uczyć, jak rozplanować naukę, sposoby na efektywność), które przydadzą się każdemu zdającemu, i to bez względu na rodzaj wybranej przez niego aplikacji. Zapraszam Was do lektury!

II. Podstawowe informacje o aplikacji

Po pierwsze warto wyjaśnić czym jest sama aplikacja. Aplikacja to pewnego rodzaju szkolenie przeznaczone dla absolwentów prawa, które jest dobrowolne. Czy aplikacja jest konieczna? Nie jest. Czy warto na nią iść? Na to pytanie nie ma dobrej odpowiedzi. Sama nie potrafię jeszcze ocenić. Może za 10 lat będę znała odpowiedź na to pytanie.

Można oczywiście skończyć studia prawnicze i bez aplikacji świetnie sobie poradzić. Jest naprawdę wiele ścieżek, którymi może pójść absolwent prawa. Często na studiach spotykałam się z opinią „prawo bez aplikacji jest bez sensu” lub „samo prawo nic nie daje”. Zdecydowanie się z tym nie zgodzę. Aplikacja to nie jest żaden przymus i wcale nie gwarantuje sukcesu czy lepszej kariery. Wszystko tak naprawdę zależy od nas samych. Nie ma sensu iść na aplikację, jeśli zwyczajnie tego nie chcemy. Nierzadko absolwentom prawa brakuje pomysłu na życie i dlatego wybierają aplikację, traktując ją jako pewne przedłużenie studiów i dodatkowy czas na podjęcie życiowych decyzji. Musicie się zastanowić, czy naprawdę chcecie i widzicie się w zawodzie adwokata lub sędziego. Właściwie na etapie studiów ciężko stwierdzić, czy mamy odpowiednie kompetencje, by zostać na przykład komornikiem, ale z pewnością możemy już ocenić, czy nauka prawa była dla nas udręką, czy odwrotnie – chcemy się w tym kierunku dalej rozwijać.

Nie ma większego sensu decydować się na aplikację i poświęcać kolejne lata, jeśli nie będzie to dla Was satysfakcjonujące, a wręcz męczące. Dlatego warto poważnie się zastanowić. Aplikacja adwokacka i radcowska trwa 3 lata. Szkolenie dzieli się na pierwszy rok szkolenia, drugi i trzeci rok szkolenia. Na koniec czeka Was egzamin zawodowy. Będąc na aplikacji radcowskiej, zdajecie odpowiednio egzamin zawodowy w celu uzyskania tytułu radcy prawnego, natomiast będąc na aplikacji adwokackiej, zdajecie egzamin w celu uzyskania tytułu zawodowego adwokata.

Aplikacja to pewnego rodzaju przedłużenie studiów prawniczych, ale już w innym zakresie. Szkolenie na aplikacji jest tak dobrane, by zdobyć wiedzę praktyczną, która przygotować ma do egzaminu zawodowego.

Ja wybrałam aplikację adwokacką, ponieważ widziałam się w przyszłości w roli pełnomocnika. Chciałam reprezentować zarówno interesy osób prywatnych, jak i osób prawnych. Czy bez aplikacji nie mogłabym tego robić? Mogłabym, gdyż istnieje możliwość uzyskania tytułu zawodowego w inny sposób niż poprzez odbycie aplikacji, jednak ja zdecydowałam się na aplikację, ponieważ chciałam przejść szkolenie krok po kroku.

Musicie wiedzieć, że wymogu odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego nie stosuje się do określonych w ustawie osób np. do profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych i innych osób wykonujących określone zawody (art. 66 Prawa o adwokaturze). Możliwe jest też przystąpienie do egzaminu adwokackiego bez odbycia aplikacji adwokackiej. To samo dotyczy radców prawnych i w tym przypadku ma zastosowanie art. 25 ustawy o radcach prawnych.

Po studiach prawniczych macie możliwość wyboru jednej z aplikacji:

Aplikacja adwokacka	Egzamin wstępny na aplikację adwokacką
Aplikacja radcowska	Egzamin wstępny na aplikację radcowską
Aplikacja notarialna	Egzamin wstępny na aplikację notarialną
Aplikacja komornicza	Egzamin wstępny na aplikację komorniczą
Aplikacja sędziowska	Konkurs
Aplikacja prokuratorska	Konkurs

Aplikacja adwokacka	Długość: 3 pełne lata szkolenia / rozpoczyna się od stycznia
Aplikacja radcowska	Długość: 3 pełne lata szkolenia / rozpoczyna się od stycznia
Aplikacja notarialna	Długość: 3 lata i 6 miesięcy / rozpoczyna się od stycznia
Aplikacja komornicza	Długość: 2 lata / rozpoczyna się od stycznia
Aplikacja sędziowska	Długość: 36 miesięcy / rozpoczyna się nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej listy przyjętych na tę aplikację
Aplikacja prokuratorska	Długość: 36 miesięcy / rozpoczyna się nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej listy przyjętych na tę aplikację

Warto zaznaczyć, że decydując się na aplikację adwokacką czy radcowską, egzamin wstępny jest taki sam. Oznacza to, że obowiązuje identyczny wykaz aktów prawnych i pytania są takie same.

WAŻNE! *Egzamin wstępny na aplikację adwokacką, radcowską, notarialną i komorniczą odbywa się tego samego dnia i o tej samej godzinie (zawsze jest to wrzesień). Nie ma wobec tego możliwości podejścia jednocześnie do kilku egzaminów wstępnych na różne aplikacje.*

Konkurs na aplikację sędziowską i prokuratorską jest wyznaczany w innym terminie, więc można podejść najpierw do egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką, radcowską, notarialną lub komorniczą, a później wziąć udział w konkursie na aplikację sędziowską lub prokuratorską.

Na studiach nie uzyskacie jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, jaka jest różnica pomiędzy poszczególnymi zawodami i aplikacjami. Zanim się zdecydujecie, warto poobserwować każdy zawód. Oczywiście jest to sytuacja idealna i nie każdy ma taką możliwość. Ja również jej nie miałam. Nie mam żadnego znajomego prawnika praktyka. Pracę sędziów obserwowałam trochę na praktykach w sądzie. Mimo że wiele razy na zajęciach zdarzały nam się wykłady prowadzone przez adwokata czy komornika, nigdy nie dowiedziałam się na czym konkretnie polegają te zawody. Wam doradziłabym odbyć praktyki zarówno w kancelarii adwokackiej, radcowskiej, notarialnej, jak i praktyki

w sądzie i u komornika. To pozwoli Wam w sposób jednoznaczny wyeliminować pewne zawody dla siebie. W trakcie studiów odbyłam jedynie praktyki w sądzie, w kancelarii radcowsko-adwokackiej, w małej firmie oraz w korporacji. To stanowczo za mało. Przez cały okres studiów nie zobaczyłam jak wygląda zawód notariusza i do dziś mam jedynie o tym wyobrażenie. Jeśli tylko macie możliwość obserwować wykonywanie zawodu przez prawnika wśród swoich znajomych, to warto z tego skorzystać i to już od początku studiów.

Między zawodem radcy prawnego i zawodem adwokata nie ma aż tak dużej różnicy, ale już pomiędzy samą aplikacją radcowską a aplikacją adwokacką jest ich kilka. Szkolenie wygląda zupełnie inaczej, realizowane są inne przedmioty na poszczególnych latach i inaczej wygląda wymiar godzinowy szkolenia. Plany szkolenia i plany zajęć mogą być różne w zależności od miasta. Posłużę się na potrzeby tego poradnika planem szkolenia w Warszawie, by zobrazować Wam główne różnice między aplikacją adwokacką i radcowską.

Aplikacja radcowska

(źródło <https://www.oirp.warszawa.pl/program-aplikacji-informacje-ogolne/> – ostatnia modyfikacja 14 stycznia 2020 r.)

Program I roku aplikacji obejmuje 99 jednostek godzinowych wykładów i 141 jednostek godzinowych ćwiczeń z przedmiotów:

1. Zasady wykonywania zawodu radcy prawnego ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków aplikanta wynikających z ustawy, Kodeksu etyki, Regulaminu oraz innych aktów prawnych;
2. Podstawowe zagadnienia z zakresu organizacji i funkcjonowania sądownictwa powszechnego i prokuratury;
3. Prawo cywilne (kolokwium w formie pisemnej – zadania pisemnego polegającego na sporządzeniu umowy lub opinii prawnej);
4. Postępowanie cywilne (kolokwium w formie pisemnej – zadania pisemnego polegającego na sporządzeniu pisma procesowego wszczynającego

- postępowanie rozpoznawcze bądź środka odwoławczego lub opinii o ich niecelowości);
5. Prawo pracy i prawo ubezpieczeń społecznych (kolokwium w formie ustnej);
  6. Sztuka prezentacji i przekonywania. Retoryka i erystyka. Etykieta wykonywania zawodu.

W trakcie I roku aplikant obowiązany jest ponadto do odbycia praktyk w kancelariach radców prawnych, spółkach radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów (pod nadzorem radcy prawnego) w wymiarze 14 jednodniowych zajęć po 6 jednostek godzinowych. Ponadto aplikant I roku odbywa praktyki w sądach powszechnych i prokuraturach (w wymiarze 26 jednodniowych zajęć), w celu praktycznego zapoznania się ze sposobem ich funkcjonowania w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu radcy prawnego.

Program II roku aplikacji obejmuje 93 jednostek godzinowych wykładów i 147 jednostek godzinowych ćwiczeń z przedmiotów:

1. Historia świadczenia pomocy prawnej, zasady wykonywania zawodu radcy prawnego, etyka radcy prawnego;
2. Prawo rodzinne i opiekuńcze (kolokwium w formie pisemnej – zadania pisemnego polegające na sporządzeniu pozwu lub wniosku);
3. Prawo karne, postępowanie karne, prawo karne skarbowe, postępowanie karnoskarbowe, kodeks wykroczeń, postępowanie w sprawach o wykroczenia (kolokwium w formie pisemnej – zadania pisemnego polegającego na sporządzeniu apelacji, opinii o jej niecelowości lub projektu aktu oskarżenia w sprawie z oskarżenia prywatnego);
4. Prawo spółek handlowych, prawo upadłościowe i prawo restrukturyzacyjne (kolokwium w formie pisemnej – zadania pisemnego polegającego na napisaniu pisma procesowego w postaci pozwu, wniosku, umowy, lub opinii prawnej);
5. Prawo gospodarcze (kolokwium w formie ustnej);
6. Negocjacje oraz reprezentacja strony w postępowaniu mediacyjnym.

W trakcie II roku aplikant obowiązany jest ponadto do odbycia praktyk (w wymiarze 40 jednodniowych zajęć) w kancelariach radców prawnych, spółkach

radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów, biurach prawnych przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych (pod nadzorem radcy prawnego), w tym w organach administracji publicznej, a w miarę możliwości także w sądach – z czego co najmniej 24 zajęcia w kancelariach radców prawnych, spółkach radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów po 6 jednostek godzinowych.

Program III roku aplikacji obejmuje 86 jednostek godzinowych wykładów i 154 jednostek godzinowych ćwiczeń z przedmiotów:

1. Zasady wykonywania zawodu radcy prawnego, etyka radcy prawnego (kolokwium w formie ustnej);
2. Prawo administracyjne ustrojowe i materialne, postępowanie administracyjne i postępowanie sądowoadministracyjne, prawo finansowe, prawo podatkowe i celne (kolokwium w formie pisemnej – zadania pisemnego polegającego na przygotowaniu aktu normatywnego lub środka zaskarżenia w postępowaniu sądowoadministracyjnym);
3. Prawo Unii Europejskiej i międzynarodowa ochrona praw człowieka;
4. Sztuka prezentacji i przekonywania;
5. Retoryka, erystyka, etykieta w wykonywaniu zawodu;
6. Marketing usług prawniczych i komunikacja z klientem;
7. Zajęcia z negocjacji i mediacji, zarządzanie konfliktem.

W trakcie III roku aplikant obowiązany jest ponadto do odbycia praktyk (w wymiarze 40 tygodniowych zajęć) w kancelariach radców prawnych, spółkach radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów, biurach prawnych przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych (pod nadzorem radcy prawnego), w tym w organach administracji publicznej, a w miarę możliwości także w sądach – z czego co najmniej 24 zajęcia w kancelariach radców prawnych, spółkach radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów.

Skuteczna nauka do egzaminu na Aplikacje!

**WYDAWNICTWO
OD.NOWA®**

www.wydawnictwo-odnowa.pl